

PARTER**Sökande**

Cambrex Karlskoga AB
691 85 Karlskoga

Ombud: Advokat [REDACTED]
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 2235
403 14 Göteborg

SAKEN

tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt verksamhet vid bolagets anläggningar för tillverkning av kemiska ämnen inom Björkborns industriområde i Karlskoga kommun, Örebro län; nu om förläng prövotid m.m.

DOMSLUT

1. Med ändring av vad som tidigare förordnats förlänger mark- och miljödomstolen den i domstolens dom den 25 april 2012 föreskrivna prövotiden avseende utsläpp till vatten (U1) till den 31 december 2024. De tidigare bestämda provisoriska föreskrifterna P1 – P4 ska gälla även under den fortsatta prövotiden.

Utöver vad som bestämts tidigare ska följande gälla för den fortsatta prövotiden.

- A. Cambrex Karlskoga AB ska inventera inkommande spillvatten med fokus på ovidkommande vatten (såsom rena dagvattenströmmar) och felaktigt släppta avfallsfraktioner till processavloppet. Inventeringen ska omfatta samtliga, till reningsverket, inkommande delströmmar från både den egna verksamheten samt Eurengo Bofors AB:s och SAAB Dynamics verksamheter. Tidsatta och kostnadsberäknade åtgärdsförslag till följd av resultatet

av inventeringen ska redovisas till tillsynsmyndigheten senast den 31 december 2022.

- B. Cambrex Karlskoga AB ska senast den 31 juli 2023 till tillsynsmyndigheten redovisa förslag till konkreta åtgärder för att utjämna TOC-belastningen till reningsverket så att den dimensionerade maximala belastningen på 2500 kg per dygn inte överskrids vid något tillfälle. De redovisade åtgärderna ska vara tidsatta och kostnadsberäknade.
- C. Cambrex Karlskoga AB ska senast den 31 december 2023 till tillsynsmyndigheten redovisa möjliga åtgärder för att minska utsläpp av suspenderat material. De redovisade åtgärderna ska vara tidsatta och kostnadsberäknade.

2. Mark- och miljödomstolen meddelar – med stöd av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250) och med giltighet till och med den 31 december 2024 – Cambrex Karlskoga AB dispens från de begränsningsvärden för totalt organiskt kol (TOC), totalt suspenderat material (TSS) och totalt oorganiskt kväve (N_{inorg}) som anges i tabell 1 respektive 2 i BAT-slutsats 12 i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/902 av den 30 maj 2016 om fastställande av BAT-slutsatser för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn ("BAT 12").

Som villkor för dispensen gäller att Cambrex Karlskoga AB vad gäller utsläpp till vatten från bolagets reningsverk ska innehålla följande begränsningsvärden.

<i>Parameter</i>	<i>Årsmedelvärde</i>
Totalt organiskt kol (TOC)	100 mg/l
Totalt suspenderat material (TSS)	80 mg/l
Totalt oorganiskt kväve (N_{inorg})	70 mg/l

Meddelad dispens gäller utan hinder av att detta beslut inte vunnit laga kraft.

BAKGRUND

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, lämnade den 25 april 2012 Cambrex Karlskoga AB

- a) tillstånd till fortsatt verksamhet vid Cambrex anläggningar inom Björkborns industriområde i Karlskoga innefattande en årlig produktion av högst 10 000 ton kemiska ämnen, bestående av läkemedelssubstanser, läkemedelsintermediat, oxidationsprodukter samt övriga finkemikalier, samt
- b) tillstånd att i befintlig reningsanläggning ta emot och behandla processavloppsvatten från den egna verksamheten samt externa verksamhetsutövare inom Björkborns industriområde och att efter rening släppa ut vattnet i Timsälvens mynning vid sjön Möckeln.

För 2012 års tillstånd föreskrevs vissa slutliga villkor. Mark- och miljödomstolen sköt dock för en prövotid upp avgörandet av vilka slutliga villkor som skall gälla för

- a) utsläpp till vatten, förutom pH, och
- b) utsläpp till luft, förutom stoft.

I de uppskjutna frågorna meddelades följande prövotidsuppdrag.

- U1. Under prövotiden ska bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna för att minska utsläpp av främst ammoniumkväve och suspenderat material till vatten från det centrala reningsverket. Förslag till slutliga villkor ska lämnas för nämnda utsläpp samt utsläpp av totalt organiskt kol (TOC), oorganiskt kväve, nitrit, fosfor och totalkväve.
- U2. Under prövotiden ska bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna för att minska utsläpp av kväveoxider och lustgas till luft från produktionen i fabrik F39 och F46.
- U3. Under prövotiden ska bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna för att minska utsläpp av flyktiga organiska ämnen, VOC, till luft. I första hand ska utredningen omfatta möjligheter att genom förbättrad kondensering avskilja VOC, men även andra åtgärder som val av lösningsmedel. Förslag till slutliga villkor ska lämnas.

Mark- och miljödomstolen har i deldom den 25 november 2016 avslutat prövotiden och meddelat slutliga villkor såvitt avser utsläpp till luft av kväveoxider och lustgas

(U2) och i deldom den 7 mars 2017 avslutat provotiden och meddelat slutliga villkor avseende villkor för utsläpp till luft av VOC (U3).

Kvar till slutlig bedömning är den uppskjutna frågan om slutliga villkor för utsläpp till vatten och provotidsuppdrag U1. Enligt deldom den 13 februari 2019 ska provotidsredovisning ske senast den 1 juli 2021

Såvitt gäller den uppskjutna provotidsfrågan avseende utsläpp till vatten gäller följande provisoriska föreskrifter.

P1. Om utsläppet av totalt organiskt kol (TOC) från det centrala reningsverket överstiger 20 ton/månad ska bolaget anmäla detta till tillsynsmyndigheten samt redogöra för vilka åtgärder bolaget har vidtagit eller avser vidta för att en upprepning inte ska ske. Kontroll av ovanstående värde ska ske genom daglig provtagning och analys som utförs på veckosamlingsprov. Analys ska ske enligt Svensk Standard eller därmed jämförbar metod.

P2. Om utsläppet av oorganiskt kväve (som nitrat och nitrit) från det centrala reningsverket överstiger 2 ton oorganiskt kväve per månad, varav högst 1 ton nitrit, ska bolaget anmäla detta till tillsynsmyndigheten samt redogöra för vilka åtgärder bolaget har vidtagit eller avser vidta för att en upprepning inte ska ske. Vid tillfällen då vattenföringen i Timsälven understiger 5 % av medelvattenföringen ska även gälla att utsläpp av nitrit får uppgå till sammanlagt högst 75 kg under senast gångna sju dygn under vilken sådan lågvattenföring rått.

Kontroll av ovanstående värden ska ske genom daglig provtagning och analys som utförs på veckosamlingsprov. Analyser ska ske enligt Svensk Standard eller därmed jämförbar metod.

P3. Om utsläpp av fosfor från det centrala reningsverket överstiger 250 kg per månad mätt som totalfosfor, ska bolaget anmäla detta till tillsynsmyndigheten samt redogöra för vilka åtgärder bolaget har vidtagit eller avser vidta för att en upprepning inte ska ske. Kontroll av ovanstående värde ska ske genom daglig provtagning och analys som utförs på veckosamlingsprov. Analys ska ske enligt Svensk Standard eller därmed jämförbar metod.

P4. Om utsläpp av kväve, mätt som totalkväve, från det centrala reningsverket överstiger 15 ton per månad ska bolaget anmäla detta till tillsynsmyndigheten samt redogöra för vilka åtgärder bolaget har vidtagit eller avser vidta för att en upprepning inte ska ske. Kontroll av ovanstående värde ska ske genom daglig

provtagning och analys som utförs på veckosamlingsprov. Analys ska ske enligt Svensk Standard eller därmed jämförbar metod.

Mark- och miljödomstolen beviljade i beslut den 16 december 2019 i mål M 3657-19 - med stöd av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250) och med giltighet till och med den 30 juni 2021 – Cambrex Karlskoga AB dispens från de begränsningsvärden för totalt organiskt kol (TOC), totalt suspenderat material (TSS) och totalt oorganiskt kväve (N_{inorg}) som anges i tabell 1 respektive 2 i BAT-slutsats 12 i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/902 av den 30 maj 2016 om fastställande av BAT-slutsatser för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn ("BAT 12"). Som villkor för dispensen gäller att Cambrex Karlskoga AB vad gäller utsläpp till vatten från bolagets reningsverk ska innehålla följande begränsningsvärden.

Parameter	Årsmedelvärde
Totalt organiskt kol (TOC)	200 mg/l
Totalt suspenderat material (TSS)	150 mg/l
Totalt oorganiskt kväve (N_{inorg})	100 mg/l

Cambrex Karlskoga AB har nu

- inkommit redovisning i den uppskjutna frågan om slutliga villkor för utsläpp till vatten och därvid yrkat förlängd provotid samt
- med stöd av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen yrkat ytterligare dispens i tidigare aktuellt hänseende.

ANSÖKAN

Yrkanden

Cambrex Karlskoga AB har yrkat

- Cambrex yrkar att mark- och miljödomstolen föreskriver att redovisning enligt utredningsföreskriften U1 ska ges in till mark- och miljödomstolen senast den 31 december 2024 och att de provisoriska föreskrifterna P1 - P4 avseende utsläpp till vatten ska fortsätta att gälla under provotiden samt
- Tidsbegränsad dispens t.o.m. den 31 december 2024, att gälla omedelbart även om det överklagas, enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250) (IUF) från de utsläppsgränsvärden för totalt organiskt kol

(TOC), totalt suspenderat material (TSS) och totalt oorganiskt kväve (N_{inorg}) som anges i tabell 1 respektive 2 i BAT-slutsats 12 i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/902 av den 30 maj 2016 om fastställande av BAT-slutsatser för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn ("BAT 12") och att dispensen ska förenas med skyldigheten att, vad avser totalt organiskt kol (TOC), totalt suspenderat material (TSS) och totalt oorganiskt kväve (N_{inorg}), följa dessa mindre stränga begränsningsvärden istället för vad som föreskrivs i BAT 12:

Parameter	Årsmedelvärde
Totalt organiskt kol (TOC)	120 mg/l
Totalt suspenderat material (TSS)	100 mg/l
Totalt oorganiskt kväve (N_{inorg})	100 mg/l

Förlängd provotid

Cambrex Karlskoga AB under flera år utrett förutsättningarna för att minska utsläppen från reningsverket. Fram till juni 2016 genomfördes utredningar innefattade bl.a. i) mätning av utsläppshalter, ii) optimering av befintliga reningsystem, iii) utvärdering av alternativa reningssteg och iv) utvärdering av kostnader för alternativa reningssteg. Dessa utredningar ledde till att bolaget beslutade att bygga om sitt reningsverk och införa ett nytt nitrifikationssteg. Eftersom det krävs tid för att erhålla stabila fungerande reningsprocesser och därefter analysera reningsverkets kapacitet innan förslag till slutliga villkor tas fram, har provotiden förlängts av mark- och miljödomstolen vid ett tillfälle för att möjliggöra det.

Nu har ombyggnationen av reningsverket skett i flera etapper och enskilda processer har överlag fungerat bra. De åtgärder som har vidtagits har haft positiva effekter på framförallt TOC-oxidationen och nitrifikationen. Dessvärre har vissa driftstörningar i bassängerna skett och reningsverket i sin helhet har inte kunnat fungerat optimalt efter ombyggnationen under en längre tid. Dessa driftstörningar har utretts och åtgärdats, men nitrifikationen i reningsverket sker fortfarande endast sporadiskt. Processerna behöver bli mer stabila för att bolaget ska ha möjlighet att utvärdera reningsverkets kapacitet vid komplett dimensionering avseende bland annat fyllnads-

grad och utnyttjandet av recirkulation i verket. För att åstadkomma fungerande reningsprocesser vidtas en rad åtgärder, exempelvis att ta in en extern samarbetspartner som utför en oberoende utvärdering av reningsverkets utformning, etablering av ett program för jämnare dosering av TOC och förändring av sammansättningen av vatten in till reningsverket.

Cambrex Karlskoga AB bedömer vidare att det därefter krävs viss ytterligare tid för att uppnå stabila processer samt för analys av reningsverkets funktion och kapacitet efter åtgärdernas genomförande. Först därefter finns ett fullgott underlag för att kunna pröva den uppskjutna frågan och föreskriva slutliga villkor utifrån reningsverkets funktion och kapacitet efter ombyggnaden. Bolaget föreslår därför att den uppskjutna frågan skjuts upp ännu en tid och föreslår att redovisning enligt utredningsföreskriften U1 ska ges in till mark- och miljödomstolen senast den 31 december 2024.

Vad gäller frågan om utsläppsnivåer under den uppskjutna provotiden regleras dessa genom provisoriska föreskrifter som föreskriver begränsningsvärden för de totala utsläppen av TOC, oorganiskt kväve, fosfor och kväve per månad. Vidare följer av BAT 12 i BAT-AEL särskilda begränsningsvärden för bl.a. totalt organiskt kol (TOC), totalt suspenderat material (TSS) och totalt oorganiskt kväve (N_{inorg}).

Dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250)

Cambrex driver ett reningsverk för rening av processvatten, dels från bolagets egen verksamhet, dels från företaget Eurengo Bofors AB:s intilliggande verksamhet. Efter behandling leds det utgående vattnet i en processledning ut i sjön Möckeln vid Timsälvens mynning. Detta reningsverk omfattas av de slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT-slutsatser) för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn som offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 9 juni 2016 ("BAT CWW"). Utsläppsvärdena i dessa BAT-slutsatser gäller som begränsningsvärden senast fyra år efter det att slutsatserna har offentliggjorts, d.v.s. efter den 9 juni 2020. Cambrex Karlskoga AB har tidigare beviljats dispens

från BAT 12 till den 30 juni 2021, varvid mindre stränga begränsningsvärden enligt föreskrivits.

BAT 12 berör utsläppsnivåer för direkta utsläpp av totalt organiskt kol, kemisk syreförbrukning, totalt suspenderat material, näringsämnen, adsorberbara organiskt bundna halogener och metaller till en vattenrecipient. I tabellerna nedan redogörs endast för de BAT-AEL som dispensansökan avser.

Tabell 1. Utsläppsnivåer (BAT-AEL) för direkta utsläpp av TOC och TSS till en vattenrecipient enligt BAT 12.

Parameter	BAT-AEL (årsmedelvärde)	Villkor
Totalt organiskt kol (TOC) ⁽²⁾	10-33 mg/l ⁽⁴⁾	Denna BAT-AEL gäller om utsläppen överstiger 3,3 ton/år
Totalt suspenderat material (TSS)	5,0-35 mg/l	Denna BAT-AEL gäller om utsläppen överstiger 3,5 ton/år

(2) Antingen BAT-AEL för TOC eller BAT-AEL för COD gäller. TOC är det alternativ som föredras så övervakningen inte bygger på användning av mycket giftiga föreningar.

(4) Den övre änden av intervallet kan vara upp till 100 mg/l för TOC eller upp till 300 mg/l för COD, båda som årsmedelvärde, om båda av följande villkor är uppfyllda:

- Villkor A: Reningens effektivitet ≥ 90 % som årsmedelvärde (inklusive både förbehandling och slutbehandling).
- Villkor B: Om biologisk rening används uppfylls åtminstone ett av följande kriterier:
 - o Ett lågbelastat biologiskt behandlingssteg används (d.v.s. $\leq 0,25$ kg COD/kg organisk torrs substans av slam). Detta innebär att BOD₅-nivån i utflödet är ≤ 20 mg/l.
 - o Nitrifikation används.

Tabell 2. Utsläppsnivåer (BAT-AEL) för direkta utsläpp av N_{inorg} till en vattenrecipient enligt BAT 12.

Parameter	BAT-AEL (årsmedelvärde)	Villkor
Totalt oorganiskt kväve (N _{inorg}) ⁽¹⁾	5,0-20 mg/l ⁽³⁾	Denna BAT-AEL gäller om utsläppen överstiger 2,0 ton/år

(1) Antingen BAT-AEL för totalkväve eller BAT-AEL för totalt oorganiskt kväve gäller.

(3) Den övre änden av intervallet kan vara högre och nå upp till 40 mg/l för Tot-N eller 35 mg/l för N_{inorg}, båda som årsmedelvärde, om reningens effektivitet ≥ 70 % som årsmedelvärde (inklusive både förbehandling och slutbehandling).

Bolaget har valt att redovisa totalt organiskt kol (TOC) istället för kemisk syreförbrukning (COD) enligt fotnot 1. Avseende tabell 2 avser bolaget att redovisa totalt oorganiskt kväve (N_{inorg}) istället för totalkväve (Tot-N) enligt fotnot 1.

Nuvarande reningsprocess

Inkommande vatten till reningsanläggningen passerar ett sandfång följt av neutralisering och försedimentering innan vattnet tas till den biologiska reningen. Efter biologin följer eftersedimentation innan vattnet släpps ut via en kulvert till Timsälven, där älven mynnar ut i sjön Möckeln. Slam från för- och eftersedimentation passerar en slamförtjockare innan det centrifugeras till en torrhalt på ca 21 procent.

Den biologiska reningen är utformad för användning av bärarteknik, MBBR (Moving Bed Biofilm Reactor). På bärarna växer bakterier som bryter ner ämnena som finns i vattnet. Vilka bakterier som växer till sig beror inte bara på ämnena i vattnet utan även på bl.a. temperatur, pH och syreinhåll. Genom att reglera olika parametrar är det möjligt att styra processerna. Den biologiska reningen består efter ombyggnationen av fem bassänger med bärare som omfattar fördenitrifikation (C26), TOC-oxidation (C28), nitrifikation (C29), efterdenitrifikation (C27) samt ett avslutande luftat steg för att reducera eventuell tillsatt kolkälla (C34).

Bolagets direkta utsläpp från reningsanläggningen under 2019 och 2020 redovisas nedan.

Tabell 3. Utsläppsnivå (mg/L) och totala utsläpp (ton/år) för Cambrex direkta utsläpp av TOC, TSS och N_{inorg} från reningsanläggningen för 2019 och 2020.

Parameter	Cambrex utsläppsnivå 2019	Cambrex totala utsläpp 2019	Cambrex utsläppsnivå 2020	Cambrex totala utsläpp 2020
Totalt organiskt kol (TOC)	72 mg/l	94 ton/år	65 mg/l	82 ton/år
Totalt suspenderat material (TSS)	51 mg/l	65 ton/år	54 mg/l	72 ton/år
Totalt oorganiskt kväve (N _{inorg})	43 mg/l	55 ton/år	60 mg/l	79 ton/år

Vidtagna åtgärder för att minska utsläppen

Det huvudsakliga syftet med ombyggnationen av reningsverket har varit att reducera utsläppsmängder av framförallt ammoniumkväve och suspenderat material. Införandet av ett nitrifikationssteg kräver i sin tur en effektiv TOC-oxidation. Den ombyggnation av reningsverket som startade under år 2017-2018 för att uppnå en jämnare belastning av TOC har fortlöpt under åren 2019-2020. Nedan följer en sammanfattning av åtgärder som har genomförts under perioden 2019-2020:

- Inväntande av effekterna av minskad kalkdosering. Kalkdoseringen och kalciumkoncentrationerna i bassängerna har övervakats noggrant. Under sommaruppehållet 2019 genomfördes ytterligare optimering av utrustningen för kalkberedning.
- Förbättring av förutsättningarna för att styra pH. Under sommaren 2020 installerades en svavelsyradosering till denitrifikationsbassäng C26 för att få möjlighet att kunna sänka pH i bassängen vid behov. Under hösten 2020 har installationen kompletterats för att även möjliggöra tillsats av svavelsyra direkt till bassäng C28.
- Åtgärder i förhållande till bärare i C28. En investering i en ny bärartvätt för rengöring av den mindre modellen av bärare slutfördes i början av 2019. Investeringen omfattade även installation av en provisorisk tank utrustad med luftnings-system till vilken bärarna förflyttades för rengöring med hjälp av rengöringsmedel och avspolning. Under sommaren 2020 byttes även bärarna i C28 ut för att öka kapaciteten i reningsverket. De utbytta bärarna hade inte avsedd funktion. Med fungerande bärare i C28 kommer kapaciteten i reningsverket att öka, vilket enligt beräkningar bedöms vara en tillräcklig åtgärd för att öka TOC-reduktionen och för att få igång nitrifikationsprocessen. Dessa aktiviteter bedöms vara prioriterade framför en ombyggnad av bassäng C27, en åtgärd som också varit föremål för diskussion. Först efter att effekten av nya bärare i kombination med en ökad fyllnadsgrad har utvärderats kommer behovet av ökad luftningsvolym att utredas vidare.
- Undersökning av pilotverket med ny sammansättning av vattnet. Inkommande processvatten till reningsverket har letts genom pilotverket som innehållit motsvarande biologiska reningssteg som det stora reningsverket, d.v.s. denitrifikation, TOC-oxidation och nitrifikation. Resultatet från pilotförsöken styrkte beslutet om att byta ut bärarna i C28 för att få igång TOC-oxidationen som avsett.
- Ovidkommande vatten in till reningsverket. Under år 2019 har Cambrex tillsammans med Eurenco startat upp ett projekt som syftar till att minska ovidkommande vatten in till reningsverket från bl.a. snö och smältvatten.

- Implementering av övervakning enligt BAT CWW. Kontinuerliga pH-elektroder installerades i delflödena från Cambrex respektive Eurencos anläggningar. Införande av daglig övervakning av TOC, TSS, oorganiskt kväve i form av ammonium-/nitrat- och nitritkväve samt totalfosfor för de inkommande delströmmarna från Cambrex respektive Eurencos anläggningar samt för utgående vatten från reningsverket.

Kommande planerade åtgärder för att uppfylla BAT-AEL i BAT 12

Efter ombyggnationen år 2017 har olika driftinställningar utprovats i syfte att få en väl fungerande biologisk rening. Under denna tid har olika utmaningar framkommit som behöver utredas vidare då de orsakar betydande påverkan på reningsverkets funktion. Trots att många aktiviteter har genomförts med positivt resultat uppstår nya situationer som inte varit möjliga att förutse. En samarbetspartner i form av en extern expert behöver utvärdera reningsverket för att göra en oberoende bedömning av reningsverkets utformning. Frågor som behöver klargöras gäller bl.a. bärarmodell, kalkproblematik och dimensionering. Bolaget kommer därför under våren 2021 att ta hjälp av en extern expert som bedömer reningsverkets utformning och dimensionering.

I tillägg till att utföra utredningar av reningsverkets funktion med stöd av extern expertis planerar bolaget, för att uppfylla BAT-AEL i BAT 12, ytterligare aktiviteter i reningsverket. Arbete med att förbättra reningsprocesserna i syfte att minska belastningen på recipienten pågår för närvarande inom ramen för utredningsföreskriften U1. I första hand ska en fungerande nitrifikation ske så att reningsanläggningen kan uppnå eftersträvd funktion. En viktig förutsättning för att erhålla en hög nitrifikationshastighet är förbättra TOC-oxidationen i C28 och uppnå en jämn belastning av TOC. Förbättringsarbete gällande utgående suspenderat material kräver att reningsverket är i balans. Det behövs en fungerande nitrifikation för att kunna leda allt vatten genom försedimenteringen och således se vilka eventuella effekter detta kan ha på utgående halter av suspenderat material.

Nedan redovisas en sammanställning av de aktiviteter som planeras framöver eller är under utredning.

- Ta in en extern samarbetspartner som utför en oberoende utvärdering av reningsverkets utformning.
- Insamling av kunskap för att optimera styrningen av driften i reningsverket i syfte att uppnå stabilitet hos processerna.
- Fortsätta arbetet med att eftersträva en jämn inkommande TOC-belastning in till reningsverket. Det finns behov av ett verktyg för att ännu bättre kunna styra produktionen och dess utströmmar utifrån TOC-innehåll. Detta inbegriper även utströmmar från Eurengo.
- Minska inflödet av ovidkommande vatten till reningsverket. Snösmältning och regnvatten får stor inverkan på temperatur och vattnets uppehållstid i verket.
- Utvärdera effekterna av installationen av svavelsyradosering till C26 och C28.
- Genomföra fortsatta utredningar kring framförallt:
 - Valet av bärarmodell (inför utökande av fyllnadsgrader i C28 och C29);
 - Utformning av neutraliseringsprocess inklusive kalkförbrukning;
 - Nuvarande dimensionering av slamförtjockaren; och
 - Fällning- och flockningskemikalier i sedimenteringen.

Trots de omfattande investeringar som gjorts i reningsverket bedömer bolaget att reningsverket inte kommer uppnå den eftersträlvade funktionen innan BAT-AEL ska innehållas, d.v.s. den 1 juli 2021, vilket är då den nuvarande dispensen (t.o.m. 30 juni 2021) i förhållande till BAT-AEL löper ut. Förutsättningarna i reningsverket har förbättrats, och förbättras kontinuerligt. Processerna i reningsverket samverkar dock och därför är det viktigt att de ändringar som görs är väl underbyggda och kan genomföras kontrollerat.

Vissa av de åtgärder som nämns ovan kan inte utföras medan kemikalieproduktionen är igång. För att kunna genomföra större ingrepp, såsom modifieringar av bassänger eller byte av bärare, måste allt inkommande vatten till reningsverket ledas förbi delar av reningsanläggningen. Reningsprocesserna kan därmed inte nyttjas fullt ut, vilket begränsar reningsverkets reningsgrad och kapacitet. Under vecka 28-31 under varje sommar stänger både Cambrex Karlskoga AB och Eurengo ner all produktion. Driftstoppet under semesterperioden är därför den enda lämpliga perioden att genomföra underhåll och ombyggnationer i reningsverket. I annat fall skulle det bli nödvändigt att stänga ner hela eller delar av Cambrex Karlskoga AB:s och Eurengos verksamheter under en annan tidpunkt på året. Detta skulle innebära mycket stora kostnader samt medföra en risk för att produkter inte når marknaden i

utsatt tid. Kostnaden för ett produktionsstopp enbart för Cambrex Karlskoga AB:s anläggningar uppskattas till 2 miljoner kronor per dag. Cambrex Karlskoga AB bedömer att förslag till åtgärder som kan identifieras, i samråd med extern samarbetspartner efter en utvärdering av reningsverkets utformning, och vilka kan förbättra reningsverkets funktion sannolikt inte kan vidtas förrän under sommaruppehållet år 2023.

Närmare om åtgärder och kostnader avseende de aktuella parametrarna

Reningsverket har efter ombyggnationen fått ett nitrifikationssteg för reduktion av ammoniumkväve. Av olika anledningar har nitrifikationen inte kommit igång som planerat, vilket medför att kväveavskiljningen inte är fullständig och att utsläppsnivåer av N_{inorg} är högre än förväntat. Den främsta anledningen till att nitrifikationen inte har kommit igång är att det fallit ut kalk på bärarna i de biologiska bassängerna. Kalkutfällningarna har resulterat i tunga bärare och en reducerad kapacitet för anläggningen, med följderna att TOC-oxidationen begränsas och utsläppsnivåerna av TOC är högre än väntat. En långtgående nedbrytning av TOC är en förutsättning för att nitrifikationen ska fungera eftersom nitrifikationsbakterierna, som är långsamt växande, annars konkurreras ut av de mer snabbväxande bakterierna som bryter ner organiskt material.

För att påskynda aktiviteterna och uppfyllandet av BAT 12 skulle det sannolikt vara nödvändigt att byta ut samtliga bärare i bassäng C29 och utöka fyllnadsgraden i både bassäng C28 och C29. Detta skulle innebära kostnader motsvarande ca 6 miljoner kronor. Det finns dock en stor osäkerhet om den modell av bärare som används är lämplig för reningsverket, då det utöver kalkutfällning uppstått nya situationer som har haft negativ inverkan på bärarnas tillgänglighet. Utformningen av reningsverket och valet av bärare behöver verifieras av en extern expert innan nya åtgärder genomförs. En modifiering av reningsverket skulle kräva ett längre driftstopp. En månads produktionsstopp medför negativ resultatpåverkan motsvarande ca 60 miljoner kronor. Utöver detta tillkommer en kostnad för nedstängning av Eurencos verksamhet. Nämnade åtgärder skulle möjligtvis påskynda uppfyllandet av

BAT 12, men bedöms i dagsläget inte ens vara en tillförlitlig åtgärd för att innehålla begränsningsvärdena.

Ett annat alternativ för att kortsiktigt uppfylla BAT 12 är att reducera utströmmarna som går till reningsverket genom att skicka dessa till extern förbränning. För Cambrex Karlskoga AB:s del finns i dagsläget ingen möjlighet att samla upp alla utströmmar för bortförande, istället skulle det krävas en omfattande utökning av antalet avfallstankar. Det skulle dessutom vara problematiskt att hantera logistiken kring borttransport av avfallet till en extern mottagare i den takt som krävs för att hålla produktionen igång. Exempelvis uppskattas kostnaden för förbränning av avfall från fem större reguljära processer i enbart fabrik F25 och F24 till 17 miljoner kronor per år, förutsatt att det finns uppsamlingstankar och en avfallsmottagare som kan ta emot de specifika utströmmarna. För Eurencos verksamhet är detta alternativ inte att föredra ur ett säkerhetsperspektiv.

Efter ombyggnationen av reningsverket var avsikten att leda allt inkommande vatten till reningsanläggningen via neutralisering och försedimentering, innan vattnet skulle tas vidare till de biologiska bassängerna. Innan ombyggnationen gick en delström av oneutraliserat vatten direkt till den biologiska reningen. Genom att låta allt vatten passera försedimentering maximeras avskiljningen av TSS, vilket förväntas ha positiva effekter på halterna suspenderat material i utgående vatten. Denna förändring genomfördes inledningsvis vid uppstarten efter ombyggnationen. Resultatet blev att mängden kalk som tillsattes för neutralisering ökade och en del av denna kalk föll så småningom ut på bärarna i de biologiska bassängerna. En åtgärd var att återinföra förbiledning av en ström inkommande vatten direkt till den biologiska reningen. Därmed försvann förutsättningen att allt vatten skulle passera försedimenteringen för att få bort suspenderat material som belastar biologin.

För att kunna uppfylla BAT-slutsatserna utan en fungerande nitrifikation skulle det sannolikt bli nödvändigt att installera kompletterande utrustning för filtrering. Detta skulle innebära en kostnad om 6,5-12,5 miljoner kronor beroende på teknik. Att installera ytterligare utrustning för avskiljning av suspenderat material har inte ingått i

den ursprungliga planen för reningsverkets ombyggnation. Därför krävs ytterligare utredning innan en sådan lösning kan bli aktuell, vilket planeras att utföras inom ramen för översynen av reningsverkets funktion som planeras utföras av en extern expert.

Den begränsade miljönyttan av att följa BAT-AEL

Inför prövotidsredovisningen den 20 juni 2016 avseende U1 gjordes en utredning av recipientförhållanden, Utsläpp till vatten och recipientförhållanden. Undersökningen visade att utsläppet från Cambrex Karlskoga AB av suspenderade ämnen (TSS) och organiskt material (TOC) står för ett mycket begränsat tillskott till sjön recipienten Möckeln och bedöms ha mycket liten betydelse för vattenkvalitetsförhållandena i sjön. Utredningen visade även att kväve som näringsämne troligen inte har någon inverkan på primärproduktionen i sjön, även om kvävetillförseln från bolaget står för en relativt stor andel (beräknad till 14 procent) av den totala belastningen på sjön. Utsläppet av ammonium bedöms tidvis kunna påverka området kring inloppet från Timsälven. I rapporten framgår även att utgående vattenmängd från bolagets reningsverk på årsbasis utgör 0,1-0,3 procent av den totala vattenmängden i Timsälven. Utspädningen av utgående vatten är därför normalt mycket stor. Dessa bedömningar och slutsatser är alltså aktuella och relevanta.

Sammantaget är bolagets bedömning att ett uppfyllande av BAT-AEL för TOC, TSS och N_{inorg} medför en mycket begränsad miljönytta under den sökta dispensperioden jämfört med nuvarande utsläppsnivåer.

Sammanfattande slutsatser

Genom det pågående förbättringsarbetet inom ramen för utredningsföreskriften U1 väntas förutsättningarna att uppfylla BAT 12 kontinuerligt förbättras. Med hänsyn till att Cambrex behöver arbeta systematiskt för att åstadkomma robusta biologiska processer som ger möjlighet att långsiktigt kunna innehålla BAT-AEL saknas det kostnadseffektiva åtgärder för att snabba på denna process. De åtgärder som eventuellt finns tillgängliga skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med

miljönyttan och det finns vidare numer en osäkerhet kring dessa åtgärders förväntade resultat.

Cambrex Karlskoga AB bedömer vidare att förbättringsarbetet avseende direkta utsläpp av TOC, TSS och N_{inorg} även fortsatt ska följa utredningsarbetet inom ramen för provotidsförfarandet i mål M 557-10. Att driva parallella förbättringsprojekt eller ändra på den inslagna inriktningen skulle vara att misshushålla med tillgängliga resurser och kan inverka negativt på förutsättningarna att slutföra provotidsuppdraget såsom det föreskrivits av mark- och miljödomstolen.

Mot bakgrund av ovanstående föreligger tillräckliga skäl att medge dispens från begränsningsvärdena enligt BAT 12 i enlighet med bolagets yrkande. Bolaget föreslår i nu inlämnad provotidsredovisning avseende utredningsföreskriften U1 en förlängd provotid och att bolaget ska inkomma med en provotidsredovisning och föreslå slutliga villkor för utsläpp till vatten senast den 31 december 2024. Bolaget anser att detta i kombination med att tillämplig BAT-AEL redovisas som ett årsmedelvärde gör det lämpligt och skäligt att dispensen sträcker sig över helår. Bolaget anser därför att den ansökta dispensen kan tidsbegränsas och bör upphöra att gälla den 31 december 2024.

Under tid för dispens bör begränsningsvärden sättas med hänsyn till att viss marginal till straffsanktionerade begränsningsvärden måste finnas jämfört med nuvarande utsläpp och med beaktande av att TOC och N_{inorg} redan omfattas av provisoriska föreskrifter enligt gällande miljötillstånd för verksamheten. Bolaget bedömer vidare att de redan idag gällande mindre stränga begränsningsvärdena enligt nuvarande dispens bör fortsätta gälla oförändrade. Bolaget yrkar därför att mindre stränga begränsningsvärden föreskrivs för verksamheten.

INKOMNA YTTRANDEN

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Havs- och vattenmyndigheten och Tillväxt- och tillsynsnämnden i Karlskoga kommun har avstått från att yttra sig.

Naturvårdsverket har anfört bl.a. följande.

Naturvårdsverket motsätter sig inte att Cambrex Karlskoga AB medges dispenser enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen, under förutsättning att de begränsas till att gälla t.o.m. den 31 december 2023 och att följande mindre stränga villkor föreskrivs.

Parameter	Årsmedelvärde
TOC	100 mg/1
TSS	80 mg/1
N _{inorg}	70 mg/1

Naturvårdsverket har inget att invända mot att dispensbeslutet gäller omedelbart.

Enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen får det medges dispens från i BAT-slutsatser angivna utsläppsvärden om det med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet.

Cambrex Karlskoga AB har uppgett att det vidtagit ett antal åtgärder för att kunna innehålla begränsningsvärdena i BAT-slutsatsen, t.ex. ombyggnation av reningsanläggningen. Det har gjorts omfattande investeringar i reningsverket men bolaget bedömer att begränsningsvärdena inte kommer att kunna innehållas när dispenstiden löper ut. För att innehålla begränsningsvärdena behöver ytterligare åtgärder vidtas och bolaget planerar eller utreder ett antal olika aktiviteter. Bolaget uppger att det eventuellt finns åtgärder tillgängliga som skulle kunna snabba på möjligheten att följa begränsningsvärdena men de åtgärderna skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan. Det finns också en osäkerhet kring åtgärdernas förväntade resultat.

Naturvårdsverket godtar bolagets uppgifter och konstaterar att de av bolaget angivna skälen för dispens i stort överensstämmer med de grunder som mark- och miljödomstolen bedömde vara tillräckliga för de tidigare beslutade dispensererna. Naturvårdsverket bedömer därmed att bolaget visat att det finns anledning att medge bolaget dispens till följd av anläggningens tekniska egenskaper.

Naturvårdsverket förutsätter att bolaget arbetar intensivt med att finna en lösning för att möjliggöra för innehållande av begränsningsvärdena i BAT-slutsatsen. Skulle det visa sig att bolaget inte lyckas identifiera åtgärder som möjliggör för innehållande av dessa är det Naturvårdsverkets uppfattning att åtgärder som nu i detta yttrande inte bedömts vara motiverade att vidta, i avvaktan på de lösningar som bolaget utreder eller föreslår, då kan bli aktuella att vidta.

Av 1 kap. 16 § 2 industriutsläppsförordningen följer att en dispens ska förenas med villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde. Naturvårdsverkets uppfattning är att det begränsningsvärdet inte bör vara mer tillåtande än den nivå där det inte längre leder till orimligt höga kostnader i förhållande till miljönyttan. Utifrån det underlag som finns i målet bedömer Naturvårdsverket att de av bolaget föreslagna begränsningsvärdena har omotiverat stora säkerhetsmarginaler i förhållande till de redovisade utsläppen. Denna bedömning görs bl.a. utifrån följande överväganden.

Mark- och miljööverdomstolen har angett att begränsningsvärden i slutsatser om bästa tillgängliga teknik, och därmed dispensers begränsningsvärden, gäller vid normal drift (Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 21 februari 2020 i mål nr M 7388-18). De utsläpp som bolaget redovisar och som ligger till grund för bolagets villkorsförslag inkluderar även onormal drift. Naturvårdsverkets uppfattning är att detta behöver beaktas vid bedömningen av i vilken grad som de redovisade utsläppen kan ligga till grund för de villkor som ska föreskrivas eftersom det inte är ovanligt att det är vid just onormal drift som högre utsläppsvärden uppkommer. Naturvårdsverkets uppfattning är att denna brist i underlag får falla tillbaka på bolaget eftersom det är bolaget som har att visa att det finns möjlighet att fatta beslut om dispens som är förenligt med bestämmelserna i industriutsläppsförordningen.

Eftersom de redovisade utsläppen för samtliga parametrar avser all drift, dvs. inklusive onormala driftsförhållanden, och är redovisade som årsmedelvärden kan Naturvårdsverket inte se att det finns anledning att föreskriva nya begränsningsvärden

med så pass stor säkerhetsmarginal till faktiska utsläpp som bolaget föreslår. Naturvårdsverkets förslag till mindre stränga begränsningsvärden utgår från ett medelvärde för 2019 och 2020 med viss marginal. Naturvårdsverket har bl.a. beaktat vad bolaget anfört om variationer i produktionsmängd och inkommande flöde till reningsverket. Enligt Naturvårdsverkets bedömning är det alltså möjligt för bolaget att redan utifrån den verksamhet som bedrivs idag innehålla de värden som Naturvårdsverket föreslår.

Naturvårdsverket ställer sig frågande till Cambrex Karlskoga AB:s uppgift att justering av onormala driftsförhållanden med avseende på en mätperiod riskerar att i stor omfattning påverka uppmätta årsmedelvärden och möjligheterna att uppnå BAT-AEL. Av praxis följer att ett begränsningsvärde enligt en BAT-slutsats, och det begränsningsvärde som följer av en dispens, gäller under normal drift (Mark- och miljööverdomstolens avgöranden den 21 februari 2020 i mål nr M 7388-18 och den 30 april 2021 i mål nr M 6398-20). Naturvårdsverkets uppfattning är därför att det är nödvändigt för bolaget att ha kunskap om utsläpp under normala driftsförhållanden.

Cambrex Karlskoga AB har uppgett att mängden processavloppsvatten och innehåll i detta varierar från år till år, varför en viss säkerhetsmarginal jämfört med dagens utsläppshalter är nödvändigt att medge. Naturvårdsverket delar denna bedömning och har föreslagit begränsningsvärdena utifrån detta. Bolaget har även anfört att de begränsningsvärden som ska gälla under dispensen inte får medföra att bolagets tillstånd inte fullt ut kan tas i anspråk. Naturvårdsverket vill i detta sammanhang påpeka att de utsläppsvärden som gäller som begränsningsvärden enligt 1 kap. 8 § industriutsläppsförordningen bryter igenom ett tillstånds rättskraft. Oaktat detta kan Naturvårdsverket inte se att de föreslagna begränsningsvärdena skulle ha en sådan påverkan som bolaget antyder. Det finns mot bakgrund av det anförda inte anledning för Naturvårdsverket att justera yrkanden avseende nivåerna på de begränsningsvärden som ska gälla under dispensen.

Bolaget bedömer att de förslag till åtgärder som kan identifieras, i samråd med extern samarbetspartner efter en utvärdering av reningsverkets utformning, och vilka

kan förbättra reningsverkets funktion sannolikt inte kan vidtas förrän under sommaruppehållet 2023. Ett driftsstopp under annan period än under sommaren, när produktionen ligger nere, skulle för bolagets del innebära en kostnad om 2 miljoner kr per dag. Bolaget har ansökt om förlängd provotid avseende utsläpp till vatten till den 31 december 2024, dvs. samma tidpunkt för vilken dispensererna föreslås gälla till, och bedömer att det är att misshushålla med tillgängliga resurser att driva parallella förbättringsprojekt.

Enligt 1 kap. 18 § industriutsläppsförordningen får prövningsmyndigheten besluta att en dispens enligt 16 § ska gälla för en kortare tidsperiod än som avses i 17 §, om förutsättningarna för dispens endast finns under den tid som behövs för att anpassa anläggningen till det begränsningsvärde som avses i 8 §.

Naturvårdsverket konstaterar att bolaget bedömer att åtgärder sannolikt inte kommer kunna vidtas förrän under sommaruppehållet 2023 och har därutöver bedömt sig vara i behov av ytterligare ett och ett halvt års dispens tid. Naturvårdsverket anser att bolaget inte på ett tydligt sätt redogjort för varför det skulle krävas tre och ett halvt år innan bolaget kan innehålla begränsningsvärdena i BAT-slutsatsen. Redan bolagets bedömning att skäl för dispens föreligger under ett och ett halvt år från det att åtgärder har genomförts finns, enligt Naturvårdsverket, anledning att ifrågasätta. Naturvårdsverket ställer sig dessutom frågande till att det skulle krävas ett år för en extern samarbetspartner att sätta sig in i nuvarande reningsverkets utformning, bl.a. mot bakgrund av reningsverkets storlek och komplexitet. Naturvårdsverket vill även framhålla att eftersom det är snart tio år sedan det beslutades om provotid och ombyggnationen av reningsverket skedde 2017-2018 borde bolaget rimligtvis redan ha relativ god tillgång till relevant underlag i frågan, bl.a. gällande tidigare årstidsvariationer och reningsverkets olika processer. Bolaget uppger att samarbetet med den externa partnern ska inledas redan under våren 2021. Naturvårdsverket bedömer därför att det borde finnas möjlighet att genomföra åtgärder under sommaren 2022. Det noteras att det pågår etablering av program för jämnare dosering av TOC och förändring av sammansättning av vatten till reningsverket, vilket redan gett fram-

gångsrika resultat även om arbetet behöver fortsätta. Ett arbete för att minska ovidkommande vatten till reningsverket har även påbörjats. Naturvårdsverket bedömer att det är tydligt att bolaget behöver vidta åtgärder uppströms och i kombination med andra redan identifierade åtgärder bör detta kunna få effekt på utgående vatten redan under de närmaste åren.

När ytterligare åtgärder har identifierats och genomförts har Naturvårdsverket förståelse för att det kan behövas tid för t.ex. justeringar, mätningar och utvärdering. Utifrån detta, och för det fall att det trots allt inte skulle vara möjligt att vidta åtgärder förrän under sommaren 2023, bedömer Naturvårdsverket att dispenserna kan gälla till och med den 31 december 2023. Detta innebär visserligen att tiden för utvärdering m.m. blir kortare om åtgärder kan vidtas först under sommaren 2023 men detta bör uppvägas av att bolaget då har tillgång till mer underlag gällande bl.a. tidigare års utsläpp. Naturvårdsverket bedömer därmed att det, med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper, skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdena fram till och med den 31 december 2023. Att denna tidpunkt eventuellt inte överensstämmer med prøvotiden för utsläpp till vatten förändrar inte bedömningen.

Naturvårdsverket motsätter sig sammanfattningsvis inte att bolaget medges dispenser under förutsättning att de begränsas enligt vad som framgår av Naturvårdsverkets yrkande. Naturvårdsverket har inget att invända mot att dispensbeslutet gäller omedelbart.

Länsstyrelsen i Örebro län har anfört bl.a. följande.

Länsstyrelsen motsätter sig inte Cambrex Karlskoga AB:s ansökan om dispens under förutsättning att den begränsas att gälla till den 31 juli 2023 samt att följande begränsningsvärden föreskrivs.

Parameter	Årsmedelvärde
TOC	120 mg/l
TSS	100 mg/l
N _{inorg}	100 mg/l

Länsstyrelsen motsätter sig inte att Cambrex Karlskoga AB:s provotid U1 förlängs till den 31 december 2024 under förutsättning att följande delar specifikt utreds och under provotiden redovisas senast nedanstående datum:

1. En redogörelse inklusive inventering av inkommande spillvatten med fokus på ovidkommande vatten (såsom rena dagvattenströmmar) och felaktigt släppta avfallsfraktioner till processavloppet. Länsstyrelsen anser att det är lämpligt att inventeringen omfattar samtliga, till reningsverket, inkommande delströmmar från både den egna verksamheten samt Eurengo Bofors AB:s och SAAB Dynamics verksamheter. Tidsatta och kostnadsberäknade åtgärdsförslag till följd av resultatet av inventeringen ska redovisas. Redogörelsen ska vara tillsynsmyndigheten till handa senast den 31 december 2022.
2. En redogörelse med förslag till konkreta åtgärder för att utjämna TOC-belastningen till reningsverket så att den dimensionerade maximala belastningen på 2500 kg per dygn inte vid något tillfälle överskrids. Åtgärderna ska vara tidsatta och kostnaden för åtgärderna ska redovisas. Redogörelsen ska vara tillsynsmyndigheten till handa senast den 31 juli 2023.
3. Redogörelse gällande behov av kompletterande teknik för att minska utsläpp av suspenderat material. Tidsatta och kostnadsberäknade åtgärdsförslag till följd av resultatet av utredningen ska redovisas. Redogörelsen ska vara tillsynsmyndigheten till handa senast den 31 december 2023.

Ovanstående punkter ska fastställas som en precisering av utredningsföreskriften. I övrigt ska de av bolaget åtagna åtgärderna i reningsverket bedrivas parallellt med ovanstående utredningar. Samtliga utredningar 1-3 tillsammans med en beskrivning av övriga åtgärder som genomförts under provotiden ska vara domstolen tillhanda senast den 31 december 2024 och utgöra ett samlat underlag för beslut om slutliga villkor.

Dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250)

I enlighet med Industriutsläppsförordningen (2013:250) är ett av de godtagbara skälen att bevilja dispens från ett begränsningsvärde, BAT-AEL, att anläggningens tekniska egenskaper gör att det skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet. Bolaget har i sin ansökan beskrivit tidigare åtgärder för att minska verksamhetens utsläpp till vatten. Även planer för vidare arbete inom reningsverket presenteras. Tänkbara åtgärder för att utan dispens innehålla respektive begränsningsvärden, enligt BAT-AEL, för TOC, N_{inorg} ,

och TSS har presenterats tillsammans med kostnadsberäkningar. Bolaget framhåller i sin redogörelse att kostnaden för dessa åtgärder i nuläget är alltför hög i förhållande till miljönyttan.

Länsstyrelsen motsätter sig i nuläget inte bolagets ansökan om dispens från de utpekade begränsningsvärdena i BAT 12 i BAT-CWW.

Då utgångspunkten i industriutsläppsdirektivet är att samtliga verksamheter inom EU som omfattas av publicerade BAT-slutsatser ska klara vissa begränsningsvärden med hjälp av bästa tillgängliga teknik anser Länsstyrelsen att dispens bara ska ges i undantagsfall. Därmed bör också tiden för dispensen begränsas på ett sätt så att den inte medger alltför höga utsläpp under alltför lång tid.

Bolaget anser sig behöva ytterligare 3,5 år för att utreda och åtgärda de alltför höga utsläppen från reningsverket. Under denna tid ska först ytterligare utredningar genomföras och därefter åtgärder vidtas. Länsstyrelsen har förståelse för att bolaget vill ta ett helhetsgrepp i arbetet att nå BAT-AEL och den utredningsföreskrift som gäller utsläpp till vatten men anser dock inte att det per automatik motiverar att dispens kan beviljas under hela den tid som bolaget yrkar.

I bolagets uppgifter gällande förlängning av utredningsvillkor framgår bland annat att bolaget redan har påbörjat en inventering av inkommande spillvatten med fokus på bland annat felaktigt släppta avfallsfraktioner till processavloppet. Redovisningen av inventeringen ska enligt bolagets yrkande vara tillsynsmyndigheten till handa senast den 31 december 2022. Länsstyrelsen förutsätter att bolaget i samband med denna inventering direkt avbryter felaktig hantering såsom exempelvis om vissa avfallsfraktioner leds till reningsverket istället för att tas omhand på korrekt sätt. Även gällande utjämning av TOC belastning till reningsverket har bolaget redan inlett en utredning. Med detta som utgångspunkt är det inte omöjligt att bolaget når lägre utsläppsnivåer redan till slutet av 2022.

Bolaget lyfter att produktionen i nuläget inte har nått taket i tillståndet och att ansökt dispens inte kan förenas med begränsningsvärden som skulle kunna begränsa bolaget produktion. Dessa synpunkter förändrar inte Länsstyrelsens bedömning i frågan. De begränsningsvärden som dispensansökan omfattar är formulerade i halt och som årsmedelvärden vilket medger en utjämning av utsläppsnivåer och mängder över året. De verksamheter som omfattas av BAT-CWW ska klara BAT-AEL oavsett produktionsvolym.

För att belysa de recipientförhållanden som råder bifogar bolaget en kartläggning sammanställd 2013 av Ekologgruppen på uppdrag av bolaget. Kartläggningen omfattar utsläpp till vatten och recipientförhållanden. Där framgår bland annat att: "Kväve som näringsämne har troligen ingen inverkan på primärproduktionen i sjön, p g a att det med rådande kväve-fosforkvot kan antas att det är fosfor som är det tillväxtbegränsande näringsämnet. Kvävetillförseln från Cambrex står dock för en relativt stor andel (beräknad till 14 %) av den totala belastningen på sjön. Utsläppet av ammonium bedöms tidvis kunna påverka området kring inloppet från Timsälven. Påverkan kan innebära att t ex fiskar flyr detta område vid tillfällena med höga halter med reducerat kväve."

Länsstyrelsen vill dock framföra att bolagets utsläpp under vissa perioder står för huvuddelen av tillflödet i den vik i Möckeln där bolagets processvatten släpps vilket gör att den lokala påverkan vid utsläppsområdet då kan bli tydlig. Sådana situationer förekommer främst när det, i Timsälven, uppströms belägna kraftverket nolltappar från sin verksamhet.

Vid vissa förhållanden, som högt pH och höga vattentemperaturer kan ammonium övergå till ammoniak, vilket är toxiskt för vattenlevande organismer.

Länsstyrelsen anser därför också att redovisningen gällande bolagets utsläpp av ammonium till recipienten behöver relateras till ammoniak som är ett särskilt förorenande ämne i vattenförvaltning med bedömningsgrunder i HaVs föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMF S 2019:25). Det

finns både ett årsmedelvärde och en maximal tillåten koncentration för ammoniak i föreskrifterna.

Med hänsyn risken för lokal påverkan på recipienten, att BAT-AEL skulle ha varit uppfyllt för nästan ett år sedan samt att eftersträvan alltid borde vara att inte högre utsläpp än nödvändigt ska medges under längre tid än nödvändigt anser Länsstyrelsen därför att dispens endast kan medges till den 31 juli 2023. Vilket i det här fallet ändå är att anse som lång tid med hänsyn till att dispens bara ska medges i undantagsfall och under begränsad tid. I mitten av 2023 kan framför allt åtgärder uppströms och även till viss del i reningsverket ha gett effekt. Om så inte är fallet behöver bolaget i det läget även se över åtgärder som tidigare har ansetts vara alltför kostnadskrävande i förhållande till miljönyttan.

Förlängd provotid

Utredningen, som ska ligga till grund för fastställande av villkor för bolagets utsläpp till vatten, har dragit ut avsevärt i tid. Med hänsyn till det bör utredningsföreskriften till del preciseras i enlighet med Länsstyrelsens förslag. Detta för att säkerställa att dessa grundläggande utredningar, som Länsstyrelsen anser skulle ha genomförts långt tidigare i processen, genomförs av bolaget och finns att rapportera inom rimlig tid.

Bolaget har bland annat genomfört ett antal ombyggnationer inom reningsverket och byggt ut möjligheten till nitrifikation. Det finns ett behov av att fastställa villkor i form av begränsningsvärden för verksamhetens utsläpp till vatten. Detta med hänsyn till att bolaget bedriver en omfattande kemisk verksamhet samt i reningsverket även behandlar spillvatten från andra tillståndspliktiga, miljöfarliga, verksamheter. Länsstyrelsen har dock förståelse för att bolaget önskar förlängd tid för utredning med hänsyn till att funktionen av vidtagna åtgärder inte ännu har kunnat säkerställas.

Det är helt avgörande att ett omfattande och strukturerat uppströmsarbete bedrivs parallellt med åtgärder inom reningsverket. I uppströmsarbetet anser Länsstyrelsen att samtliga avloppsströmmar till reningsverket behöver inventeras. Det behövs för

att möjliggöra bortkoppling av ovidkommande vatten såsom rent dagvatten, men även för att identifiera anläggningar och situationer där kemikalieavfall leds till processavloppet istället för att skickas till godkänd mottagare av avfall. Länsstyrelsen är medveten om att bolaget i samband med uppstart av nya processer och produktioner inventerar de avfallsströmmar som uppkommer för att avgöra vilka som kan anses vara ett processvatten som kan renas i reningsverket och vilka som är att se som avfall som behöver skickas till godkänd mottagare. Då industriverksamhet under lång tid har bedrivits inom Björkborns området ser Länsstyrelsen dock att det finns en risk att vissa verksamheter skickar viss typ av kemikalieavfall till reningsverket för att man historiskt sätt har hanterat det på så sätt. Detta gäller både den egna verksamheten men även övriga verksamheter som skickar sitt spillvatten till Cambrex reningsanläggning. En detaljerad inventering behövs därför där varje process och varje byggnad inventeras för att möjliggöra bortkoppling av felaktiga avlopps- och avfallsströmmar. Bolaget har i samband med ansökan om tillstånd för verksamheten redovisat hur olika avfallsfraktioner ska hanteras och det är viktigt att dessa delar följs, inte bara i den egna verksamheten utan även hos de övriga bolagen. Detta har påtalats vid tillsyn av verksamheterna inom Björkborns industriområde.

Av inlämnad prøvotidsutredning framgår att reningsverkets dimensionerade maxbelastning avseende TOC, på 2500 kg/dygn, överskrids regelmässigt vilket Länsstyrelsen ser som en stor brist. För att reningsverket ska få bästa förutsättningar att fungera som avsett så behöver belastningen vara anpassad till dimensioneringen. I annat fall är reningsverket feldimensionerat utifrån den verksamhet som idag bedrivs och med det processavloppsvatten som härmed uppkommer. I tillsynen har frågan om behovet av en utjämningsbassäng innan avloppsvattnet leds in till reningsverket lyfts. Bolaget har dock tidigare inte sett någon möjlighet till detta med hänsyn till det höga flödet till reningsverket. Länsstyrelsen anser dock att behovet av någon typ av fördröjning/utjämning behöver utredas vidare med hänsyn till de regelmässiga problem som uppkommer till följd av den stötbelastning som reningsverket utsätts för i form av stora variationer i flöde, belastning och sammansättning. En översyn över, och bortkoppling av, ovidkommande vatten skulle dessutom ge minskat flöde

till reningsverket vilket skulle kunna göra att storleken på någon typ av anläggning för utjämning/fördröjning inte skulle behöva vara så omfattande som bolaget tidigare befarat. Att bolaget under 2020 dessutom har ställt upp ett antal tankar vid reningsverket för att möjliggöra kontrollerad dosering in i reningsverket är en indikation av att någon typ av utjämning behövs för att inte stötvist överbelasta reningsverket.

Parallellt med dessa åtgärder anser Länsstyrelsen att bolaget behöver jobba vidare med de interna åtgärderna i reningsverket omfattande bland annat översyn av pH-regleringen, utredning och åtgärder gällande bärarna mm.

Cambrex Karlskoga AB har svarat följande.

Dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250)

Inledningsvis noteras att Naturvårdsverket tillstyrker bolagets dispensansökan och godtar bolagets uppgifter om att det med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet. Vad gäller frågan om grunder för dispensen i övrigt, hänvisar Cambrex generellt till ansökan där planerade åtgärder med kostnadsberäkningar presenteras och relateras till miljönyttan.

Eftersom reningsverket inte har fungerat som avsett sedan ombyggnationen och nya utmaningar uppstått löpande, har bolaget tagit in ytterligare en extern konsult och samarbetspartner för att utföra en oberoende utvärdering av reningsverkets utformning. Syftet med utvärderingen är att identifiera lämpliga åtgärder att vidta och på lång sikt optimera reningsverkets funktion. Givet att utvärderingen är pågående är det inte slutligt fastställt vilka åtgärder som bör vidtas och i vilken omfattning, vilket begränsar tillgången på underlag att basera kostnadsberäkningar på. För att innehålla BAT-AEL på kort sikt bedömer bolaget att det skulle krävas genomförande av flera omfattande åtgärder samtidigt, i enlighet med följande.

Istället för att neutralisera inkommande vatten till reningsverket till ett pH som är lämpligt med endast kalk skulle processen behöva kompletteras med natriumhydroxid, vilket uppskattningsvis skulle kosta 2 miljoner kronor. För att förbättra den biologiska processen skulle samtliga bärare i alla bassänger behöva bytas vilket skulle innebära nya bärare för en yta av ca 2 000 m³ inkluderat hantering av utbytta bärare såsom avfall, motsvarande en kostnad på cirka 15 miljoner kronor. För att uppnå en jämnare belastning av inkommande TOC till reningsverket skulle en ny utjämningsbassäng behöva uppföras. För att denna skulle få önskvärd effekt skulle dess dimension behöva vara så pass stor att det inte vore möjligt att inrymma utjämningsbassängen inom befintlig anläggning, i vart fall inte utan omfattande ombyggnationer. Kostnader för en utjämningsbassäng tillsammans med ombyggnationer skulle uppgå till cirka 15 miljoner kronor. En ny filtreringsutrustning skulle även behöva installeras. En sådan åtgärd skulle uppskattningsvis kosta 12 miljoner kronor. Utöver nämnda åtgärder tillkommer kostnader för projektering och konsultarvoden, vilka kan estimeras till en kostnad om cirka 4,5 miljoner kronor.

Sammantaget uppgår den totala kostnaden för nämnda åtgärder som skulle krävas för att säkerställa att verksamheten klarar BAT-AEL till cirka 48,5 miljoner kronor. Därtill skulle betydande intäktsbortfall uppstå eftersom Cambrex och Eurenco Bofors AB helt eller delvis skulle behöva avstanna kemikalieproduktionen med hänsyn till att reningsverket inte kan vara i drift samtidigt som vissa av de ovan nämnda åtgärderna ska utföras, vilket kräver ett längre stopp än verksamheten årligen tillåter.

Ett uppfyllande av BAT-AEL för TOC, TSS och N_{inorg} medför en mycket begränsad miljönytta under den sökta dispensperioden jämfört med nuvarande utsläppsnivåer. Därmed är också kostnaderna för nämnda åtgärder motsvarande cirka 48,5 miljoner kronor tillsammans med betydande intäktsbortfall oproportionerligt höga jämfört med miljönyttan av att följa begränsningsvärdet under den sökta dispensperioden.

Som utvecklats i ansökan planerar bolaget att vidta en rad åtgärder för att uppfylla BAT-AEL i BAT 12. Bolaget har i samband med driftsättning av den biologiska reningen erfarit utmaningar och identifierat ett antal frågor som behöver klargöras för

reningsanläggningen. För att bolaget ska kunna identifiera och vidta effektiva åtgärder som medför att BAT-AEL ska kunna innehållas anlitas ytterligare en extern samarbetspartner som ska utföra en grundlig genomgång av reningsanläggningen. En extern genomgång är vidare nödvändig för att lämpliga åtgärder ska kunna identifieras och implementeras med långsiktig effekt som följd.

Ett sådant särskilt utredningsbehov uppenbarade sig först i början av år 2021 varför bolaget inte kunnat utföra denna genomgång i ett tidigare skede. Även om en pågående prövotid och uppskjutna villkorsfrågor inte i sig är dispensgrundande, bedömer bolaget att bedrivandet av parallella förbättringsprojekt eller förändringar av den inslagna inriktningen skulle vara att misshushålla med tillgängliga resurser. Därtill riskerar ett sådant tillvägagångssätt att förstöra den kunskap och resultat som erhållits samt inverka negativt på de fortsatta utredningarna och möjligheterna att slutföra prövotidsuppdraget.

Den aktuella utredningsprocessen är tidskrävande med hänsyn till att reningsanläggningen dels är komplex, dels inverkas av ett antal yttre faktorer såsom produktionsmix, temperatur och nederbörd. De yttre faktorerna varierar särskilt beroende på årstid varför det krävs att den externa samarbetsparten kan utföra observationer under ett helt år. Vissa av dessa åtgärder kan inte utföras medan kemikalieproduktionen är igång och för att vidta större åtgärder krävs att inkommande vatten leds förbi delar av reningsanläggningen. Detta innebär att vissa åtgärder lämpligen endast kan utföras under perioden de olika verksamheterna har driftstopp i övrigt för att inte orsaka oproportionerliga kostnader samt bortfall av intäkter.

Sammanfattningsvis innebär tidskrävande utredningar i kombination med att vissa åtgärder endast kan utföras under begränsade tidsperioder under året att den ansökta perioden, till och med den 31 december 2024, behövs för att bolaget ska kunna uppfylla BAT-AEL i BAT 12 inom den föreskrivna tiden.

Naturvårdsverket anför att begränsningsvärden (BAT-AEL) som föreskrivs i BAT 12 gäller vid normal drift och de utsläpp som bolaget redovisar till grund för bolagets villkorsförslag inkluderar även onormal drift.

Bolaget och Eurengo har en komplex produktionsmix fördelat på ett antal fabriker samt produktionslinjer. Sammantaget påverkar en rad faktorer inkommande reningsvatten till reningsanläggningen och på så sätt indirekt utsläppshalterna från reningsanläggningen. Vad som anses utgöra normal drift av reningsanläggningen kan således variera under ett givet år. I ansökan redovisade utsläpphalter avser direkta utsläpp från reningsanläggningen under år 2019 och 2020 och utgör även faktiska utsläpphalter från reningsanläggningen. De utsläpphalter som redovisats i ansökan innehåller därför onormala driftförhållanden i form av både större men även mindre utsläppsnivåer än vid normal drift.

Överskridande av BAT-AEL sker inte vid enstaka tillfällen eller dagar utan under tidsperioder av varierande längd. Det är därför svårt att avgränsa onormal drift, särskilt eftersom omfånget av onormal drift inte är legalt definierat och kan variera beroende på ett antal faktorer. Justering av onormala driftförhållanden med avseende på en mätperiod riskerar därför att i stor omfattning påverka uppmätta årsmedelvärden och möjligheterna att uppnå BAT-AEL

Cambrex Karlskoga AB vill i sammanhanget framhålla att verksamhetens miljötillstånd innefattar en årlig produktion av högst 10 000 ton kemiska ämnen samt tillstånd att i befintlig reningsanläggning ta emot och behandla processavloppsvatten från den egna verksamheten och externa verksamhetsutövare inom Björkboms industriområde. Bolagets verksamhet har med avseende på behandling i reningsanläggningen inte bedrivits i full tillståndsgiven utsträckning under perioden 2018 till 2020. Dels har bolagets egen verksamhet inte genererat maximala flöden till reningsanläggningen, dels har även externa verksamhetsutövare (Eurengo) tillåtelse att leda mer processavloppsvatten till reningsanläggningen än vad den verksamheten gör idag.

Begränsningsvärdet under dispenstiden kan inte sättas så strängt att produktionsmängden i bolagets miljötillstånd enligt 2012 års deldom inte kan tas i anspråk fullt ut, särskilt eftersom Cambrex har tillstånd att ta emot processavloppsvatten från externa verksamhetsutövare. Mängden processavloppsvatten och innehåll i detta varierar från år till år, varför en viss säkerhetsmarginal jämfört med dagens utsläppshalter är nödvändigt att medge.

Sammanfattningsvis innebär tidskrävande utredningar i kombination med att vissa åtgärder endast kan utföras under begränsade tidsperioder under året att ytterligare dispens krävs. Bolaget har visat att anläggningens tekniska egenskaper skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet under den sökta dispensperioden. Bolaget vidhåller således sin ansökan om dispens från utsläppsgränsvärden för TOC, TSS och totalt oorganiskt kväve (N_{inorg}) avseende BAT 12 under perioden till och med den 31 december 2024.

I ljuset av de produktionsvariationer som ryms inom den tillståndsgivna produktionen samt de utsläppshalter som redovisats bedöms de faktiska utsläppsnivåerna redovisade som årsmedelvärden utgöra representativa halter för reningsanläggningen med nuvarande produktionsmängd, och bör ligga till grund för de villkor som ska föreskrivas.

Med hänsyn till handläggningstider av en eventuell ytterligare dispensansökan skulle med den av länsstyrelsen föreslagna giltighetstiden medföra att bolaget skulle behöva ta ställning kring huruvida en ny dispens behöver sökas redan under andra halvåret av år 2022. Vid denna tidpunkt bedöms effekterna och resultaten av genomförda utredningar och åtgärder ännu inte vara fullständigt klara. Även mot denna bakgrund är den av bolaget yrkade giltighetstiden rimlig och väl motiverad.

Bolaget yrkar att dispensbeslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Förlängd provotid

Cambrex Karlskoga AB godtar länsstyrelsens förslag till tillkommande utrednings- och redovisningspunkter och har i samtliga fall redan initierat sådana utredningar som efterfrågats. Cambrex bedömer det dock lämpligt att frågorna om dessa särskilda utredningar med tillhörande redovisningstidpunkter hanteras inom ramen för den löpande tillsynen för verksamheten och inte regleras genom särskilda provisoriska föreskrifter.

Mot bakgrund av ovanstående vidhåller Cambrex Karlskoga AB att mark- och miljödomstolen ska föreskriva att redovisning enligt utredningsföreskriften U1 ska ges in till domstolen senast den 31 december 2024, och att de provisoriska föreskrifterna P 1 - P4 avseende utsläpp till vatten ska fortsätta gälla oförändrade under den förlängda prøvotiden. Några ytterligare provisoriska föreskrifter bedöms inte vara påkallat att föreskriva.

DOMSKÄL

Förlängd prøvotid

Som påpekats i målet har prøvotiden avseende slutliga villkor för utsläpp till vatten löpt under en avsevärd tid. Enligt tillståndsdomen den 25 april 2012 skulle prøvotidsredovisning ske den 1 juli 2016. Prøvotiden har sedan förlängts vid ett antal tillfällen.

Det är angeläget att slutliga villkor för utsläpp till vatten kan bestämmas utan onödigt dröjsmål. Förhållandena är emellertid sådana att ytterligare förlängd prøvotid är ofrånkomlig. Då någon invändning mot den föreslagna förlängda tiden inte framställts bör denna trots allt kunna accepteras. Ytterligare förlängning torde emellertid inte kunna påräknas.

Av redovisat underlag framgår att ett flertal investeringar är nödvändiga för att minska belastningen på reningsverket och skapa förutsättningar för reningen att fungera som avsett. Bolaget har i huvudsak angett att följande i fråga om vilka åtgärder som är planerade:

”För att åstadkomma fungerande reningsprocesser vidtas en rad åtgärder, exempelvis att ta in en extern samarbetspartner som utför en oberoende utvärdering av reningsverkets utformning, etablering av ett program för jämnare dosering av TOC och förändring av sammansättningen av vatten in till reningsverket”.

Det är oklart vad en extern samarbetspartner kan komma fram till vid en utvärdering och det är inte heller uppenbart hur jämnare dosering av TOC in till reningsverket ska åstadkommas.

Domstolens uppfattning är att en biologiska reningssteg för vatten inte kan förväntas fungera optimalt och robust med sådana variationer i pH, temperatur och flöde samt halter av TOC och ämnen innehållande kväve som verkar vara vanligt förekommande in till bolagets reningsverk. Det framstår därför som oundvikligt att bolaget investerar i flera av de tekniker som av bolaget anses som oskäligt dyra för att utsläppsvärdena i BAT-slutsats 12 ska kunna innehållas. Domstolens uppfattning är att neutralisering av inkommande vatten till reningsverket med natriumhydroxid och införande av buffertvolym i form av utjämningsbassäng eller tank för att uppnå en jämnare belastning av inkommande TOC till reningsverket är åtgärder som sannolikt behöver prioriteras även om det innebär höga kostnader. Domstolen delar även länsstyrelsens uppfattning att det är viktigt att bolaget prioriterar att inventera till reningsverket inkommande spillvatten och rent dagvatten. I sammanhanget kan konstateras att avledning av rester från kemiska processer till reningsverket som stör reningen är olämpligt. Det är även olämpligt att rent dagvatten avleds till reningsverket. Det kan därför även vara värdefullt att kontrollera ledningsnätets status då gamla ledningar kan medföra betydande inläckage av ytligt grundvatten (markvatten). Angivna åtgärder bör utredas och i förekommande fall komma till utförande under den fortsatta prövotiden.

Länsstyrelsen har yrkat att prövotidsuppdraget utvidgas till att även avse vissa delutredningsuppdrag som under den fortsatta prövotiden ska ges in till tillsynsmyndigheten. Cambrex Karlskoga AB har medgett att inge angivna utredningar till tillsynsmyndigheten vid angivna tidpunkter, men invänt att utredningarna och redovisningarnas istället kan ske inom ramen för den löpande tillsynen. Mot bakgrund av

vad som anförts ovan får de av länsstyrelsen föreslagna preciseringarna av utredningsuppdraget U1 anses motiverade, inte minst då hittillsvarande prøvotidsutredning pågått många år utan avsett resultat.

Dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250)

Enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250) får medges dispens från i BAT-slutsatser angivna utsläppsvärden om det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet och dispensen förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde. I enlighet med 1 kap. 18 § får dispensen gälla för den kortare tid som behövs för att anpassa anläggningen till angivna utsläppsvärden.

Mark- och miljödomstolen delar Cambrex Karlskoga AB:s bedömning att det med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet redan den 1 juli 2021. De av bolaget föreslagna begränsningsvärdena bedöms däremot medföra olämpligt stor marginal till förväntade utsläpp. Domstolen väljer därför att föreskriva de utsläppsvärden Naturvårdsverket föreslagit, mot bakgrund av de motiveringar som angetts, för tiden fram till dess att reningsanläggningen anpassats till utsläppsvärdena i BAT 12. Dispens ska därför ges i enlighet med 1 kap. 16 och 18 §§ IUF på det sätt Naturvårdsverket yrkat.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-01)

Överklagande senast den 13 juli 2021

Göran Stenman

Gunnar Barrefors

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Stenman och tekniska rådet
Gunnar Barrefors.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.